



Ministerstwo Edukacji Narodowej

Departament Współpracy z Samorządem Terytorialnym

DWST-WPZN.053.6.2026.MB

Warszawa, 24 sierpnia 2026 r.

Pan

Szanowany Panie,

odpowiadając na petycję z dnia 6 lipca br., w sprawie zmiany przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1730 z późn. zm.), Ministerstwo Edukacji Narodowej uprzejmie wyjaśnia.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw, nauczyciele, którzy do dnia 31 sierpnia 2022 r. uzyskali stopień nauczyciela kontraktowego, lecz do tego dnia nie uzyskali stopnia nauczyciela mianowanego, stopień nauczyciela mianowanego uzyskują według przepisów dotychczasowych. Do awansu zawodowego tych nauczycieli mają więc zastosowanie przepisy ustawy Karta Nauczyciela w brzmieniu obowiązującym przed 1 września 2022r., z modyfikacjami wynikającymi z przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw, o ile przepisy tej ustawy przewidują takie modyfikacje.

W okresie od 31 sierpnia 2004r. do 31 sierpnia 2022 r. obowiązywał przepis art. 9d ust. 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 7 ustawy z dnia 15 lipca 2004r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2004r. Nr 179, poz. 1845), zgodnie z którym „nauczyciel kontraktowy może rozpocząć staż na stopień nauczyciela mianowanego po przepracowaniu w szkole co najmniej 2 lat, a nauczyciel mianowany może rozpocząć staż na stopień nauczyciela dyplomowanego po przepracowaniu w szkole co najmniej roku od dnia nadania poprzedniego stopnia awansu zawodowego.” W uzasadnieniu do projektu ustawy wprowadzającej ten przepis, uzasadniano wprowadzaną zmianę w sposób następujący: *„W myśl projektowanych ustawą rozwiązań nauczyciel kontraktowy i mianowany może rozpocząć staż na kolejny stopień awansu zawodowego po przepracowaniu odpowiednio dwóch lat od dnia nadania stopnia nauczyciela kontraktowego i roku od dnia nadania stopnia nauczyciela mianowanego. W okresie stażu nauczyciel podejmuje bowiem szereg działań mających na celu doskonalenie warsztatu i metod pracy, których efekty uwidaczniają się dopiero w perspektywie czasowej. Przed zaplanowaniem kolejnego stażu niezbędne jest dokonanie analizy i oceny efektów działań podjętych w okresie poprzednio odbywanego stażu. Dotychczasowe rozwiązania, stwarzające możliwość rozpoczęcia stażu na kolejny stopień tuż po uzyskanym awansie, nie sprzyjają niezbędnej w tym zakresie refleksji i praktycznie wykluczają możliwość jakiegokolwiek ewaluacji podejmowanych działań, zatem uniemożliwiają dokonanie oceny wpływu awansu na jakość wykonywanej pracy.”* Wprowadzone w 2004r. i obowiązujące przez 18 lat uregulowanie

dotyczyło wszystkich nauczycieli odbywających awans zawodowy bez żadnych wyjątków. Nie naruszało więc konstytucyjnej zasady równości wobec prawa. Jego zgodność z przepisami Konstytucji RP nie była nigdy kwestionowana.

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że nauczyciel, który uzyskał stopień nauczyciela kontraktowego w październiku 2020 r., staż na stopień nauczyciela mianowanego mógł rozpocząć 1 września 2023 r., ponieważ zgodnie z art. 9d ust. 1 ustawy – Karta Nauczyciela w brzmieniu sprzed 1 września 2022 r. nauczyciel rozpoczyna staż z początkiem roku szkolnego, nie później jednak niż w ciągu 14 dni od dnia rozpoczęcia zajęć, na swój wniosek skierowany do dyrektora szkoły. **Zatem odnosząc powyższe, do treści Pana petycji należy stwierdzić, że jeżeli nauczyciel uzyskał stopień nauczyciela kontraktowego w październiku 2020 r., nie mógł uzyskać stopnia nauczyciela mianowanego w 2023 r.**

W myśl art. 9c ust. 1 pkt 2 ustawy – Karta Nauczyciela w brzmieniu obowiązującym przed 1 września 2022r. staż awansowy trwa w przypadku ubiegania się o awans na stopień nauczyciela mianowanego i nauczyciela dyplomowanego - 2 lata i 9 miesięcy. W przypadku przewidzianym w art. 9c ust. 2 ustawy – Karta Nauczyciela w brzmieniu obowiązującym przed 1 września 2022r., tj. w przypadku nauczyciela posiadającego stopień naukowy co najmniej doktora, staż nauczyciela kontraktowego i mianowanego ubiegającego się o kolejny stopień awansu zawodowego wynosił 1 rok i 9 miesięcy. Jednakże w myśl art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw, w przypadku nauczycieli, którzy nie rozpoczęli stażu do 1 września 2021 r., wymiar stażu na stopień nauczyciela mianowanego, o którym mowa w art. 9c ust. 1 pkt 2, art. 9c ust. 2 i art. 9d ust. 9 ustawy - Karta Nauczyciela, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2022 r., skraca się o rok. Zatem staż awansowy nauczyciela kontraktowego, który uzyskał ten stopień awansu zawodowego przed 1 września 2022r. i do tego dnia nie uzyskał stopnia awansu zawodowego nauczyciela mianowanego, jest skrócony do roku i 9 miesięcy, a w przypadku nauczyciela posiadającego stopień naukowy co najmniej doktora do 9 miesięcy i może być rozpoczęty po przepracowaniu w szkole co najmniej 2 lat od dnia nadania stopnia awansu zawodowego nauczyciela kontraktowego.

Na mocy art. 10 ust. 5 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw nauczyciele kontraktowi mogą ubiegać się o stopień nauczyciela mianowanego według przepisów obowiązujących przed 1 września 2022 r. nie dłużej niż do dnia 31 sierpnia 2027 r.

Odnosząc się do kwestii uzyskania stopnia nauczyciela dyplomowanego, uprzejmie wyjaśniam, że na podstawie art. 9b ust. 1a ustawy z dnia 26 stycznia 1982r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2026r. poz. 515), warunkiem nadania nauczycielowi mianowanemu stopnia nauczyciela dyplomowanego jest:

- 1) spełnienie wymagań kwalifikacyjnych,
- 2) przepracowanie w szkole okresu, o którym mowa w art. 9ca ust. 6 albo 7, a w przypadku nieuzyskania akceptacji komisji kwalifikacyjnej - także okresu, o którym mowa w art. 9g ust. 8;
- 3) posiadanie co najmniej bardzo dobrej oceny pracy uzyskanej w ostatnim roku pracy przed złożeniem wniosku o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego;
- 4) uzyskanie akceptacji komisji kwalifikacyjnej, która na podstawie dokonanej analizy dorobku zawodowego nauczyciela i przeprowadzonej rozmowy sprawdza spełnianie przez nauczyciela wymagań dotyczących realizowania zadań lub podejmowania działań na rzecz oświaty oraz ich efektów, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9g ust. 10.

Stosownie do art. 9ca ust. 6-7 i 8-9 ustawy – Karta Nauczyciela, nauczyciel mianowany może złożyć wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela dyplomowanego

po przepracowaniu w szkole co najmniej 5 lat i 9 miesięcy od dnia nadania stopnia nauczyciela mianowanego. Nauczyciel mianowany, który:

- 1) posiada stopień naukowy lub
- 2) przed nawiązaniem stosunku pracy w szkole w Rzeczypospolitej Polskiej prowadził zajęcia w szkole za granicą

- może złożyć wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela dyplomowanego po przepracowaniu w szkole co najmniej 4 lat i 9 miesięcy od dnia nadania stopnia nauczyciela mianowanego.

Do ww. okresów wlicza się okresy zatrudnienia w szkole w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami. Do okresów tych nie wlicza się okresów nieobecności nauczyciela w pracy trwającej nieprzerwanie dłużej niż 30 dni, z wyjątkiem okresów urlopu wypoczynkowego.

Zgodnie z art. 12 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. – o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw, nauczycielom, którzy stopień nauczyciela mianowanego uzyskali według przepisów obowiązujących przed 1 września 2022 r. i do dnia 1 września 2022 r. nie rozpoczęli stażu na stopień nauczyciela dyplomowanego, okres pracy w szkole, o którym mowa w art. 9ca ust. 6 albo 7 ustawy – Karta Nauczyciela w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, skraca się o:

- 1) 2 lata - jeżeli:
 - a) odbyli staż na stopień nauczyciela mianowanego w wymiarze, o którym mowa w art. 9c ust. 1 pkt 2 lub ust. 2 lub art. 9d ust. 9 ustawy – Karta Nauczyciela, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2022 r., albo
 - b) uzyskali przed dniem 1 września 2022 r. stopień nauczyciela mianowanego z mocy prawa na podstawie art. 9a ust. 4 lub 5 ustawy – Karta Nauczyciela, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2022 r., albo
 - c) uzyskali stopień nauczyciela mianowanego, będąc nauczycielem, o którym mowa w art. 9e ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2022 r., po upływie 5 lat od dnia nadania stopnia nauczyciela kontraktowego;
- 2) rok - jeżeli odbyli staż na stopień nauczyciela mianowanego w wymiarze skróconym na podstawie art. 10 ust. 2 albo uzyskali stopień nauczyciela mianowanego, będąc nauczycielem, o którym mowa w art. 9e ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2022 r., po upływie 4 lat od dnia nadania stopnia nauczyciela kontraktowego.

Jednocześnie uprzejmie wyjaśniam, że po zmianie przepisów od 1 września 2022r. cała typowa ścieżka awansu zawodowego nauczyciela, który przed dniem wejścia w życie przepisów obowiązujących od 1 września 2022r. nie posiadał stopnia awansu zawodowego, wynosi 10 lat.

Przepisy ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw, które miały na celu uproszczenie i odbiurokratyzowanie awansu, przewidywały także regulacje gwarantujące nauczycielom posiadającym stopień awansu zawodowego w dniu wejścia tych przepisów w życie, możliwość uzyskania najwyższego stopnia – nauczyciela dyplomowanego w ciągu 10 lat od rozpoczęcia pracy w zawodzie.

W indywidualnych przypadkach wynikających np. z przerw w zatrudnieniu lub nieobecności nauczyciela, ścieżka awansu może być wydłużona. Należy bowiem pamiętać, że zgodnie

z obowiązującymi przepisami, do okresu przepracowania po uzyskaniu stopnia nauczyciela mianowanego wlicza się okresy zatrudnienia w szkole w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami, ale do okresów tych nie wlicza się okresów nieobecności nauczyciela w pracy trwającej nieprzerwanie dłużej niż 30 dni, z wyjątkiem okresów urlopu wypoczynkowego.

W ocenie Ministerstwa Edukacji Narodowej obowiązujące przepisy dotyczące awansu zawodowego nauczycieli, w tym przepisy ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw, są zgodne z zasadą demokratycznego państwa prawnego wynikającą z art. 2 i zasadą równości wobec prawa wynikającą z art. 32 Konstytucji RP.

Dlatego Ministerstwo Edukacji Narodowej nie znajduje uzasadnienia do podjęcia prac legislacyjnych w zakresie objętym petycją.

Z poważaniem

Ewa Staniszevska
Zastępca Dyrektora
/ – podpisano cyfrowo/